

THU THẬP THÔNG TIN ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH

CHUẨN ĐẦU RA

1. Trình bày các loại thông tin cho quản lý và lập kế hoạch
2. Phân tích các yêu cầu của thông tin
3. Trình bày các phương pháp và công cụ thu thập thông tin

THẢO LUẬN

Giả định: Anh/chị là cán bộ của một Trung tâm y tế huyện. Vào một ngày, giám đốc trung tâm cho biết đơn vị đang được giao nhiệm vụ xây dựng kế hoạch để cải thiện, nâng cao sức khỏe cho người dân trên địa bàn huyện. Anh/chị được giao nhiệm vụ xây dựng bản kế hoạch này. Vậy anh/chị sẽ phải làm gì?

QUI TRÌNH LẬP KẾ HOẠCH

1. Thu thập thông tin đánh giá tình hình

2. Xác định vấn đề ưu tiên

3. Phân tích vấn đề tìm các nguyên nhân gốc rễ

4. Xây dựng mục tiêu

5. Lựa chọn giải pháp

6. Viết kế hoạch hành động

1. Khái niệm thông tin y tế

- Những tin tức mô tả về tình hình hoạt động của các lĩnh vực y tế/CSSK khác nhau
- Là những số liệu y tế/tình hình CSSK được xử lý
- Ví dụ:
 - + Tỷ lệ phụ nữ khám thai đủ 3 lần tại huyện X năm 2012 là 80%
 - + Tỷ số tử vong mẹ tại bệnh viện Y năm 2012 là 1‰

2. Tầm quan trọng của thông tin

Quản lý

- Lập kế hoạch
- Thực hiện kế hoạch
- Theo dõi, giám sát
- Đánh giá

3. Phân loại

3.1. Theo tính chất

- Thông tin định lượng
- Thông tin định tính

3.2. Theo nhóm

A. Thông tin về sức khỏe và các vấn đề liên quan tới sức khỏe

- Thông tin về bệnh tật
- Thông tin về thực hiện dịch vụ y tế, KCB: sử dụng giường bệnh, chuyển tuyến
- Thông tin về phòng bệnh

B. Thông tin chung khác

- Thông tin về kinh tế
- Thông tin về dân số
- Thông tin về văn hóa, xã hội, địa lý, khí hậu, môi trường

C. Thông tin về nguồn lực

- Thông tin về nguồn lực y tế: số lượng, chất lượng cán bộ y tế; số lượng thuốc thiết yếu...
- Thông tin về sự hỗ trợ của y tế tuyến huyện, tỉnh: nguồn lực, chỉ tiêu...
- Thông tin về sự hỗ trợ của chính phủ, cộng đồng...

4. Những yêu cầu về thông tin y tế

Yêu cầu 1: Thông tin phải đầy đủ, toàn diện

- Thông tin về tình hình bệnh tật
- Thông tin về môi trường
- Thông tin về trang thiết bị y tế, nhân lực...
- Thông tin về kinh tế, văn hóa, xã hội, dân số
- Thông tin về các tổ chức tài trợ
- ...

Yêu cầu 2:

Thông tin phải chính xác – tin cậy

Yêu cầu 3:

Thông tin cập nhật

- + Theo dõi thông tin liên tục
- + Chiều hướng tăng, giảm hay duy trì

Yêu cầu 4:

Thông tin đặc hiệu

Yêu cầu 5

Thông tin phản ánh cả số lượng và chất lượng

Yêu cầu 6:

Thông tin lượng hoá (đo đếm được)

5. Các phương pháp và công cụ thu thập thông tin

5.1. Thu thập thông tin thứ cấp **(Qua sổ sách báo cáo sẵn có):**

- Công cụ là biểu mẫu, các mẫu báo cáo của đơn vị
- Hệ thống mạng

5.2. Thu thập thông tin sơ cấp

- Quan sát thực tế
- Phỏng vấn cá nhân
 - Điều tra định lượng: phỏng vấn đối tượng bằng bộ câu hỏi cấu trúc, bán cấu trúc
 - Điều tra định tính: phỏng vấn sâu đối tượng bằng hướng dẫn phỏng vấn sâu
- Phát vấn
- Thảo luận nhóm tập trung...

BẢNG THU THẬP THÔNG TIN

Các thông tin cần thu thập	Nguồn	Phương pháp thu thập
Các biện pháp truyền thông về sức khỏe bà mẹ và trẻ em	Lãnh đạo cơ sở, cán bộ chương trình CSSKBM&TE	Điều tra Phỏng vấn sâu Phỏng vấn định tính
Tỷ suất tử vong mẹ, tỉ lệ nạo phá thai, sinh con thứ 3, số trang thiết bị	Báo cáo, sổ sách chương trình	Hồi cứu số liệu thứ cấp
Tỷ lệ điều dưỡng tuân thủ quy trình tiêm	Điều dưỡng	Quan sát

BẢNG THU THẬP THÔNG TIN

Nguồn	Thông tin thu thập	Phương pháp thu thập

6. Trình bày thông tin y tế

- Rất quan trọng, giúp người xem hiểu được ý nghĩa của thông tin

6.1. Trình bày thông tin định lượng

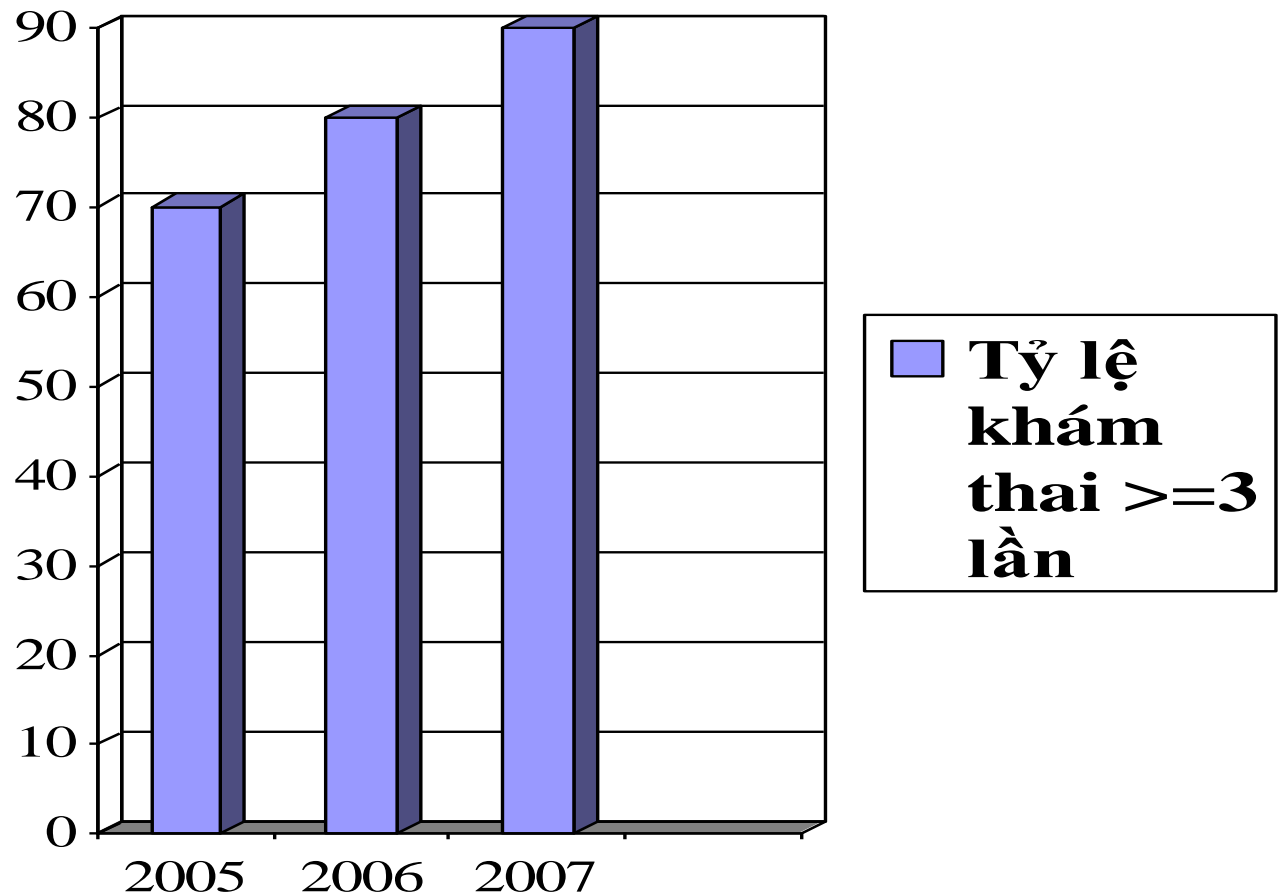
A. Bảng số liệu

Bảng 1. Tỷ lệ KH hài lòng với thái độ của nhân viên y tế tại các phòng VCT thuộc 12 tỉnh trong dự án TVXNTN năm 2012

TT	Phòng VCT	% KH hài lòng
1	Tỉnh A	70%
2	Tỉnh B	80%
3	Tỉnh C	90%
...	...	

B. Biểu đồ, đồ thị

Biểu đồ 4:
Tỷ lệ khám thai tại bệnh viện Y theo năm

6.2. Trình bày thông tin định tính

Lập bảng danh mục tương ứng với mã và chủ đề.

Ví dụ: QHTD trước hôn nhân có thể do các nhóm nguyên nhân sau:

Nhóm 1: Các nguyên nhân thuộc về bản thân đối tượng (mã hoá là ĐT)

- ĐT: - Tò mò thử một tí
- Có nhiều tiền, ăn chơi trác táng

Nhóm 2: Các nguyên nhân do bạn bè (mã hoá BB)

- BB: - Bắt chước bạn bè
- Bạn bè ép buộc...

Nhóm 3: Nguyên nhân do gia đình: (mã hoá GĐ)

- GĐ: - Bố mẹ bận nhiều việc
- Bố mẹ không giáo dục SKSS

7. Lưu giữ và xử lý thông tin y tế

7.1. Thông tin định lượng:

- Sổ sách, báo cáo
- Máy vi tính: Excel, Epi Info, SPSS...

7.2. Thông tin định tính:

- Chủ yếu bằng sổ sách
- Máy vi tính: Phần mềm Nvivo ...

TÓM TẮT

- Thông tin vô cùng quan trọng cho quản lý và LKH.
- Thông tin cần phải tuân theo 6 tiêu chuẩn mới đảm bảo cho quản lý và LKH.
- Cần thu thập thông tin từ các nguồn khác nhau với các phương pháp và công cụ phù hợp.
- Tổng hợp, phân tích, trình bày thông tin rõ ràng & có mục tiêu cụ thể

Thực hành

- Lựa chọn 1 địa bàn (xã hoặc huyện) để xây dựng kế hoạch can thiệp
- Liệt kê các thông tin cần thu thập theo mẫu bảng thu thập thông tin
- Mô tả thông tin chung về địa bàn can thiệp
- Mô tả các thông tin về tình hình sức khỏe người dân và 3-5 vấn đề nổi cộm tại địa bàn (sử dụng bảng, biểu đồ nếu có)